

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Materiały promieniotwórcze i ochrona radiologiczna (WTCCNCNP-MPiOR)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Nowych Technologii i Chemii
Przedmiot dla jednostki: Wydział Nowych Technologii i Chemii
Cykl dydaktyczny: Semestr zimowy 2023/2024
Koordynator przedmiotu cyklu: dr Agata Oszczak-Nowińska

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Strona WWW:

<http://www.wtc.wat.edu.pl>

Skrócony opis:

Naturalne pierwiastki promieniotwórcze. Sztuczne izotopy promieniotwórcze. Zastosowanie izotopów promieniotwórczych. Próbkę środowiskowe zawierające materiały promieniotwórcze. Przechowywanie i transport materiałów promieniotwórczych. Ogólne zasady ochrony radiologicznej i dozoru jądrowego na podstawie aktualnych przepisów prawa atomowego oraz obowiązujących aktów prawnych stosowanych w ochronie radiologicznej

Opis:

Wykłady

- Wykład 1 (2 godz.) obejmuje materiały promieniotwórcze. Naturalne szeregi promieniotwórcze, Węgiel C-14, potas K-40, tryt. Obieg naturalnych izotopów promieniotwórczych w przyrodzie. Otrzymywanie, właściwości fizyczne i chemiczne uranu. Metody wzbogacania uranu naturalnego. Zastosowania techniczne. Sztuczne izotopy promieniotwórcze. Rodzaje źródeł i ich parametry.
- Wykład 2 (2 godz.) obejmuje podstawowe zagadnienia ochrony radiologicznej. Wpływ promieniowania jonizującego na organizmy żywe. Ochrona pracowników zawodowo narażonych na promieniowanie oraz sposoby minimalizacji narażenia.
- Wykład 3 (2 godz.) obejmuje sposoby pobierania próbek materiałów promieniotwórczych. Pobieranie próbek gleby, wody, i innych materiałów do analizy radiologicznej. Radiochemiczne przygotowanie próbek do analizy jakościowej i ilościowej. Aparatura stosowana do detekcji i analizy materiałów promieniotwórczych.
- Wykład 4 (2 godz.) obejmuje prawo atomowe. Uregulowania dotyczące materiałów promieniotwórczych i ochrony radiologicznej. Przechowywanie i transport materiałów promieniotwórczych. Dystrybucja i eksploatacja materiałów promieniotwórczych. Międzynarodowa skala zdarzeń jądrowych. Instytucje nadzorujące: Państwowa Agencja Atomistyki (PAA), International Atomic Energy Agency (IAEA), Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization (CTBTO), International Monitoring System (IMS).

Seminarium

- Seminarium 1 (4 godziny) obejmuje zagadnienia związane z materiałami promieniotwórczymi i ochroną radiologiczną, regulacje prawne i wielkości graniczne stosowane w ochronie radiologicznej.

Literatura:

- J. Sobkowski, M. Jelińska-Kazimierzczuk, Chemia jądrowa, Adamantan, Warszawa, 2006
- J. Sobkowski, Chemia radiacyjna i ochrona radiologiczna, Adamantan, Warszawa, 2009
- Praca zb. Red. A. Z. Hrynkiewicz, Człowiek i promieniowanie jonizujące, PWN, Warszawa 2001
- W. Szymański, Chemia jądrowa, PWN, Warszawa, 1996
- A. Hryniewicz, Człowiek i promieniowanie jonizujące, PWN, Warszawa 2001,
- B. Dziunikowski, Zastosowanie izotopów promieniotwórczych, Wydawnictwo AGH, Kraków 1995,
- L. Dobrzyński, Zarys nukleoniki, PWN, Warszawa 2017
- B. Gostkowska, Ochrona radiologiczna –wielkości, jednostki i obliczenia, CLOR, Warszawa 2013, Prawo atomowe – Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz.1689 z późniejszymi zmianami oraz aktami wykonawczymi.

Efekty uczenia się:

Efekty uczenia się (symbol i nr efektu przedmiotu/efekt uczenia/odniesienie do efektu podyplomowego) W1 - zna powszechnie używane w przemyśle, medycynie, rolnictwie oraz siłach zbrojnych materiały niebezpieczne, w szczególności bojowe środki trujące, toksyczne środki przemysłowe, materiały wysokoenergetyczne oraz promieniotwórcze / P_W03

W2 - zna zasady postępowania w przypadku uwolnienia substancji toksycznych oraz wypadków radiacyjnych / P_W07

U1 - potrafi identyfikować, oceniać i minimalizować zagrożenia występujące podczas niekontrolowanych uwolnień substancji chemicznych, promieniotwórczych oraz pożarów / P_U03

U2 - potrafi przedstawić wyniki badań w postaci samodzielnie przygotowanej pracy końcowej, przyjętą metodologię, wyniki oraz ich znaczenie na tle innych podobnych badań / P_U09

K1 - ma świadomość poziomu swej wiedzy i umiejętności oraz potrafi określić kierunki uczenia się i efektywnie realizować proces samokształcenia / P_K01

K2 - rozumie społeczne aspekty praktycznego stosowania zdobytej wiedzy i umiejętności oraz związaną z tym odpowiedzialność / P_K03

Metody i kryteria oceniania:

Metody i kryteria oceniania (sposób sprawdzania osiągnięcia przez słuchacza efektów uczenia się): Przedmiot zaliczany jest na podstawie: zaliczenia.

Seminarium zaliczane jest na podstawie przygotowanej i zaprezentowanej prezentacji multimedialnej na podany temat oraz udzielonych odpowiedzi zadawanych podczas i na zakończenie wystąpienia. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie na ocenę pozytywną pozostałych form realizacji przedmiotu.

Osiągnięcie efektów W1 i W2, oraz U1 i U2- weryfikowane jest podczas wykładów i zaliczenia

Osiągnięcie efektu U1 i U2, - sprawdzane jest podczas seminarium

Osiągnięcie efektu K1, K2 - sprawdzane jest podczas seminarium

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje słuchacz, który osiągnął zakładane efekty uczenia na poziomie 91-100%.

Ocenę dobrą plus otrzymuje słuchacz, który osiągnął zakładane efekty uczenia na poziomie 81-90%.
Ocenę dobrą otrzymuje słuchacz, który osiągnął zakładane efekty uczenia na poziomie 71-80%.
Ocenę dostateczną plus otrzymuje słuchacz, który osiągnął zakładane efekty uczenia na poziomie 61-70%.
Ocenę dostateczną otrzymuje słuchacz, który osiągnął zakładane efekty uczenia na poziomie 51-60%.
Ocenę niedostateczną otrzymuje słuchacz, który osiągnął zakładane efekty uczenia na poziomie równym lub niższym niż 50%.

Praktyki zawodowe:

brak

Rodzaj studiów

podyplomowe

Przedmioty wprowadzające

Fizyka jądrowa, Chemia jądrowa, Dozymetria, Chemia analityczna, Chemia fizyczna

Programy

Studia podyplomowe: "Materiały niebezpieczne i ratownictwo chemiczne".

Forma zajęć liczba godzin/rygor

wykłady - 8 godz. / zaliczenie
seminaria - 4 godz. / zaliczenie
razem 12 godz.

Autor

dr Agata Oszczak - Nowińska

Bilans ECTS

aktywność / obciążenie słuchacza w godz.
1. Udział w wykładach / 10
2. Udział w laboratoriach / 0
3. Udział w ćwiczeniach / 0
4. Udział w seminariach / 4
5. Samodzielne studiowanie tematyki wykładów / 20
6. Samodzielne przygotowanie do laboratoriów /
7. Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń / 0
8. Samodzielne przygotowanie do seminarium / 10
9. Realizacja projektu / 0
10. Udział w konsultacjach / 6
11. Przygotowanie do egzaminu / 0
12. Przygotowanie do zaliczenia / 10
13. Udział w egzaminie / 0

Dane dotyczące przedmiotu cyklu:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu:

Zaliczenie na ocenę